

سوء تغذیه موضوعات مورد بحث

- **Definitions**
- Types
- Malnourished people/Intervention
- Mechanism
- Hospital Malnutrition
- Situation In Iran
- Situation in Mashhad
- Future research

سوء تغذیه

• People who consume less energy than they expend lose body weight.

• The deficit of energy in the diet is made up by releasing energy reserves first from fat, then muscle

• (Man & Truswell 2002).

تعریف سوء تغذیه

Surprisingly, there is no universally accepted definition of malnutrition.

Professor Elia (Elia 2000)

• "Malnutrition is a state of nutrition in which a deficiency, excess, or imbalance of energy, protein, and other nutrients cause measurable adverse effects on tissue / body form (body shape, size, and composition) function, and clinical outcome."

تعریف سوء تغذیه

The National Institute of Clinical Excellence (NICE) guideline (2006)

• malnutrition as: "a state in which *a deficiency* of nutrients such as energy, protein, vitamins and minerals causes measurable adverse effects on body composition, function or clinical outcome."

تعریف سوء تغذیه

Malnutrition: a serious depletion of any of the essential nutrients but not necessarily energy

• (Man & Truswell 2002).

Undernutrition & Malnutrition

Undernutrition:

- results simply from an inadequate intake of energy.
- The American Society for Parenteral and Enteral Nutrition (1995) has defined undernutrition as a disorder of nutritional status resulting from reduced nutrient intake or impaired metabolism.

شيوع بطور كلى

About a quarter of the word's children are underweight and almost a third have stunned growth (UNICEF 2007).

شيوع

- در آمریکا 11 درصد (12.6 میلیون)-عدم تامین غذا
 - در آمریکا 12 درصد (37 میلیون) زیر خطفقر

شیوع در کشورهای در حال توسعه

- شایعترین فرم کمبود درشت مغذی هاست.
- شایعترین کمبود ریز مغزی ها مربوط به فقر آهن، ویتامین A و ید می باشد.
 - Undernutrition affects young children and women.
- Every year more than 5.5 million preschool children (or about 12 children every minute) in the developing world die of causes related to undernutrition (Caulfield LE, et al AJCN 2004).

روش ارزیابی سوء تغذیه

- Nutritional assessment
- Methods

MNA

MNT

Must

NRS-2000

سوء تغذیه موضوعات مورد بحث

- Definitions
- *Type*s
- Malnourished people/Intervention
- Mechanism
- Hospital Malnutrition
- Situation In Iran
- Situation in Mashhad
- Future research

TABLE 17-5 Classification of Protein-Energy Malnutrition

ICD-9-CM*	DIAGNOSIS AND DESCRIPTION	CRITERIA AND CHARACTERISTICS
260.0	Kwashiorkor: nutritional edema with dyspigmentation of skin and hair	 Normal anthropometrics: weight >90% of standard weight for height Depressed visceral protein concentrations: serum albumin <3 g/dl, transferrin <180 mg/dl Caused by acute energy and protein deficiency or a metabolic response to injury Characterized by edema, catabolism of muscle tissue, weakness, neurologic changes, loss of vigor, secondary infections, stunted growth in children, and changes in hair
261.0	Marasmus: nutritional atrophy; severe, chronic calorie deficiency; severe malnutrition	 Depressed anthropometrics: weight <80% of standard weight for height, weight loss >10% of usual weight in last 6 months with muscle wasting, or both Relative preservation of visceral proteins: serum albumin >3 g/dl Caused by chronically deficient energy intake Characterized by catabolism of fat and muscle tissue, lethargy, generalized weakness, and weight loss
262.0	Other severe PEM: nutritional edema without dyspigmentation of skin and hair	 Depressed anthropometrics: weight <60% of standard weight for height Depressed visceral protein concentration: serum albumin <3 g/dl Occurs when a patient with marasmus is exposed to stress (e.g., trauma, surgery, acute illness) Characterized by combined symptoms of marasmus and kwashiorkor, a
263.0	Malnutrition of moderate degree	high risk of infection, and poor wound healing 1. Depressed anthropometrics: weight 60% to 75% of standard weight for height
263.1	Malnutrition of mild degree	 Relative preservation of visceral proteins: serum albumin 3 to 3.5 g/dl Depressed anthropometrics: weight 75% to 90% of standard weight for height Preservation of visceral proteins: serum albumin 3.5 to 5 g/dl

From Manual of clinical dietetics, ed 5, Chicago, 1996, The American Dietetic Association.

^{*}International classification of diseases, ed 9, Clinical Modification.

Primary and secondary malnutrition

• Primary malnutrition may happen in the vulnerable dependent, who rely on others for nourishment, e.g. infants and the elderly (Garrow et al. 2000).

• Secondary malnutrition accompanies any disease which affects appetite and / or utilization of nutrients.

اشكال سوء تغذيه

- Traditional forms:
- Marasmus (due to a reduction in total dietary intake) and
- kwashiorkor {due to a diet moderately adequate in carbohydrate (CHO) but very low in protein}.
- Hospital form: A third type has been identified in patients with severe illness (metabolic response to injury); this is a combination of marasmus and kwashiorkor-type (protein energy malnutrition) (Skipper 1998).

بر دردان: د کتر علیرصا استاد رحیمی

چکیده

سوء تغذیه پروتئین ـ انرژی (PEM) احتمال دارد مشکل بهداشتی عمده بوده و علت اصلی مستقیم و غیرمستقیم مرگ در طی یک بحران باشد. کودکان زیر پنج سال معمولاً بیشتر از همه متاثر می شوند اما کودکان بزرگتر و بزرگسالان نیز اغلب آسیب می بینند یا در معرض خطر هستند. این وضعیت چند شکل به خود می گیرد:

- ماراسموس، با تحلیل شدید بافت چربی و عضلات که برای تامین انرژی شکسته شده و فقط پوست و استخوان به جای می ماند، مشخص می گردد. این شایعترین نوع PEM در بحرانهای تغذیهای است.
- کواشیور کور، اصولاً با ادم (معمولاً از پاها و اندام تحتانی شروع می شود) مشخص می شود. بعضی مواقع با بثورات پوستی و یا تغییر در رنگ مو (خاکستری یا قرمزی) همراه است.
 - ماراسمیک کواشیور کور، با ترکیبی از لاغری شدید و ادم مشخص میشود.

کمبود ریزمغذیها، در شرایط بحرانی از علتهای اصلی ناتوانی طولانی مدت یا دایمی بوده و اغلب با افزایش خطر ابتلا و مرگ و میر همراه است. تمایز بین کمبودهایی مانند فقرآهن، ید و ویتامین A که در اغلب جمعیتها به ویژه در کشورهای در حال توسعه شایع است و کمبودهایی مانند کمبود تیامین، ویتامینهای B و ویتامین C که به طور اختصاصی در بحرانها دیده می شود، مفید است.

• فقر آهن و کمخونی در کودکان خردسال(۲-۴ ماهه)، زنان سنین باروری (به ویژه زنان باردار) شایع تر و شدید تر است. کمخونی به آهستگی ایجاد می شود و از نظر بالینی تا زمانی که شدید نشده ظاهر نمی شود اگر چه عمل کرد فرد، قبل از این مرحله مختل می شود.

علاوه بر كمخوني تظاهرات عمده فقرآهن شامل موارد زير است:

- ـ در کودکان و نوجوانان، اختلال در عمل کرد شناختی و دقت
- ـ در زنان باردار، افزایش خطر تولد نوزادان کم وزن و مرگ و میر حوالی زایمان مادر
 - ـ در تمام افراد ظرفیت کار را کم و شناخت را مختل می کند.
- کمبود ید یک بیماری جغرافیایی است و در اغلب کشورهای در حال توسعه دیده می شود. در محلی که خاک فقیر از ید است و به دنبال آن محتوای ید غذاهای گیاهی پایین است منجر به دریافت پایین ید در جامعه می شود. کودکان خردسال و زنان باردار به کمبود ید مستعدتر هستند. فقر ید علت اصلی صدمه مغزی قابل پیش گیری در کودکان است و موجب مردهزایی، سقط، درجات مختلف عقب ماندگی ذهنی و گواتر می شود.
- کمبود ویتامین A در چند کشور در حال توسعه دیده میشود و علت اصلی کوری قابل پیش گیری در کودکان است. علاوه بر شب کوری و ضایعات چشمی با شدت مختلف که خشکی چشم گفته میشود، کمبود ویتامین Aهمراه با افزایش مرگ و میر به ویژه در کودکان مبتلا به سرخک است. کودکان خردسال و زنان باردار در مقابل کمبود ویتامین A خیلی آسیب پذیر هستند.

در پیش گیری از کمبود ریزمغذیها هدف افزایش ذخیره ریزمغذیهای بدن است، بهطوری که افراد بتوانند در مقابل کاهش ناگهانی دریافت ریزمغذی یا افزایش نیاز بهتر مقاومت کنند، که در عمل مستلزم تامین ریزمغذهای مورد نظر به مقدار مناسب است و از طریق بهبود رژیم غذایی و افزایش مصرف غذاهای غنی از ریزمغذیها بهتر انجام می گیرد. زمانی که نتوانیم این کار را انجام دهیم روش جایگزین، فراهم نمودن مکمل ریزمغذیها و غذاهای غنی شده با ریزمغذی است. در اغلب موارد مؤثرترین راهکار، ترکیب روی کردهای رژیم غذایی شامل مکمل یاری و غنیسازی است.

درمان کمبود ریزمغذیها مستلزم تجویز مقدار مناسب ریزمغذیهای از دست رفته به شکل دارو است.

شکل ۲، یک مورد شدید کواشیور کور که ادم و تغییرات پوست و مو را نشان می دهد.

- كودك مبتلا ممكن است على رغم بيماري شاد و هوشيار به نظر برسد.
- ادم (تورمي كه در اندامهاي تحتاني در اثر فشار گوده ميگذارد) وجود ندارد.
 - دندهها خيلي برجسته هستند.

کواشیورکور (شکل ۲و ۳ را ببینید) معمولاً کودکان ۱ـ۱ ساله را مبتلا می سازد، اگر چه در کودکان بزرگ تر و بالغین نیز دیده می شود. علامت اصلی آن ادم است. معمولاً از پاها شروع شده و گسترش می یابد. در موارد پیشرفته به دست و صورت نیز می رسد. ادم ممکن است به وسیلهی گوده واضح در اثر فشار متوسط انگشت نشانه به مدت ۳ ثانیه در روی انتهای تیبیا (درشت نی) مشخص شود، چرا که ادم کودکان مبتلا به کواشیورکور را چاق نشان می دهد طوری که علایم آن می تواند به صورت:

كواشيور كور-ادم-بثورات

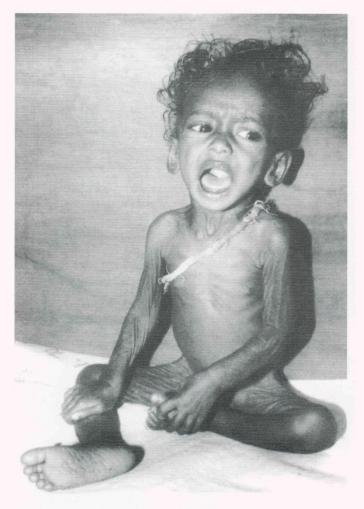

- تغییرات مو: رنگدانه از بین می رود. موهای فر، راست می شود (در کودک آفریقایی ممکن است چنین به نظر رسد که موهای بلندتر از معمول دارند): به راحتی قابل کندن است (موها به راحتی با کشیدن خیلی صلایم پیرون می آید).
- ضایعات پوستی و از بین رفتن رنگدانه ها: پوست سیاه ممکن است در بعضی جاها مخصوصاً در چین پوستی سفیدتر (براق تر) شود. لایه خارجی پوست ممکن است کنده شده (مخصوصاً روی رانها) و زخم شود ضایعه ممکن است شبیه سوختگی باشد.
- کودکان مبتلا به کواشیورکور معمولاً بی احساس، چهره رقتبار و تحریک پذیر دارند. آنها علامت گرئی
 شان نمی دهند و متقاعد کردن آنها به خوردن مشکل است.

علایم همراه کواشیورکور همیشه دیده نمی شود. در بعضی موارد ممکن است ادم تنها علامت قابل مشاهده یاشد در حالی که در موارد دیگر همه علایم ظاهر شود.

شکل ۱، کودکی که از ماراسموس تغذیهای رنج میبرد

ماراسموس تغذیه ای از محرومیت طولانی مدت ناشی می شود (شکل ۱ را ببینید). همچنین ممکن است ماراسموس ناشی از عفونت های مزمن یا مکرر با مصرف حاشیه ای غذا باشد و به آن ماراسموس ثانویه گفته می شود. علامت اصلی، لاغری شدید، تحلیل چربی و عضله بوده و کودک یا بزرگسال مبتلا خیلی لاغر (تنها پوست و استخوان)، است. چون بیشتر توده چربی و عضلانی برای تامین انرژی صرف شده است. ماراسموس شایع ترین شکل PEM در شرایط کمبود غذا است.

علایم بیماری می تواند شامل موارد زیر باشد:

- لاغرى، صورت مرد مسن
- شلوار گشاد، پوست شل، باسن ها آويزان

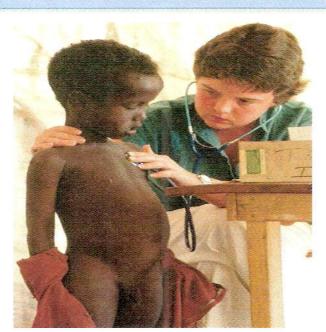
ماراسموس

Protein Energy Malnutrition

Severe protein (with moderate energy) deficit; often accompanied by infections or other diseases

Characteristics of Kwashiorkor

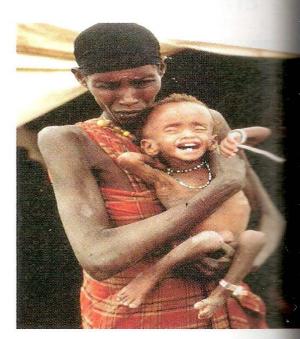
Edema
Mild to moderate weight loss
Maintenance of some muscle and
subcutaneous fat
Growth impairment (60–80% of normal weight
for age)
Rapid onset
Fatty liver

Severe energy and protein deficit

Characteristics of Maras

Severe weight loss
Wasting of muscle and body fat (skind bones appearance)
Severe growth impairment (less than a normal weight for age)
Develops gradually

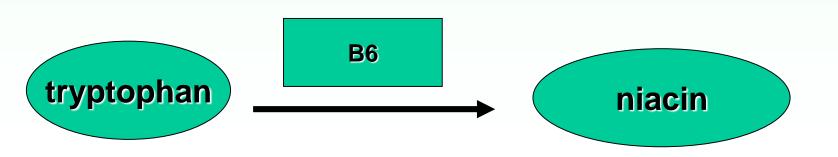
اشكال سوء تغذيه اختصاصى

Vitamin B6 (Pyridoxine -PN)

- عملکرد: در کلیه واکنش های متابولیسم اسید های آمینه وبسیاری از جنبه های متابو لیسم انتقال دهنده های عصبی، گلیکوژن، اسفنگولیپیدها و استروئیدها.
- منابع: گوشت ها، دانه های کامل (بخصوص گندم)، سبزیجات و مغزها.
 - **کمبود:** تغیرات پوستی عصبی.
 - مسمومیت: نروپاتی حسی.

B6 or pyridoxine-Function

- Amino acid metabolism,
- Several aspects of the metabolism of neurotransmitters, glycogen, sphingolipids, heme, and steroids
- Required for the metabolic conversion of tryptophan to niacin

B6 or Pyridoxine-Deficiency & Toxicity

- Relatively rare
- Dermatologic and neurological changes
- Weakness, sleeplessness, peripheral neuropathies, glositis, stomatitis, and impaired cell-mediated immunity

Toxicity-low

Folic Acid Deficiency

• The prevalence of folate deficiency has decreased since many countries in the western hemisphere introduced a mandatory folic acid food fortification program starting in the late 1990s. People with excessive alcohol intake and malnutrition are still at high risk of folate deficiency. National Health and Nutrition Examination Survey (NHANES) data from 2003-2006 showed that certain groups, including women of childbearing age and non-Hispanic black women, are also at risk of folate deficiency, while some older adults are at risk of oversupplementation.

Folic Acid Deficiency Clinical Presentation

- history of excessive alcohol intake with concurrent poor diet intake.
- patients may be pregnant or lactating;
- may take certain drugs, such as phenytoin, sulfonamides, or methotrexate;
- may have chronic hemolytic anemia;
- may have underlying malabsorption.

- sore tongue or pain upon swallowing
- Angular stomatitis
- oral lesions
- megaloblastic anemia
- GI symptoms, such as nausea, vomiting, abdominal pain, and diarrhea, especially after meals
- Anorexia

Folate deficiency causes neurological defects and anemia

Characteristic Finding	Starvation	Severe illness
Energy needs	Decreased	Increased
Primary fuel (RQ)	Lipids (0.75)	Mixed (0.85)
Insulin	Decreased	Increased (resistance)
Ketone	Present	Absent
Counter regulatory hormones	Basal	Increased
Total body water	Decreased	Increased
Proteolysis	Decreased	Accelerated
Glycogenolysis	Increased	Accelerated
Lipolysis	Increased	Increased
Body stores		
Skeletal muscle	Decreased	Decreased
Fat	Decreased	Decreased
Visceral protein	Preserved	Increased
Refeeding response	Refeeding response	None (unless reverse)
Weight (lean tissue) loss	Gradual	Accelerated
Typical setting	Chronic diseases	Hospitalised patients
	(Cardiac, COPD, etc)	(e.g. ICU)

RQ, respiratory quotient

COPD, chronic obstructive pulmonary disease

ICU, intensive care unit

ارتقای مدیریت سالم غدا، همه به داهس حصر عموت د .

برنامه درمان کمخونی شدید فقرآهن در جدول ۱۰ ارایه شده است. مقدار مشخص شده آهن و مدت درمان باید به طور دقیق رعایت شود. بعد از تکمیل مکمل درمانی ۳ ماهه ، در شیرخواران و زنان باردار باید دریافت پیش گیرانه

کودکان مبتلا به سوءتغذیه شدید معمولاً به کمخونی شدید نیز مبتلا هستند. هر چند مکمل یاری با آهن تا زمانی که کودکان اشتهای خود را به دست آورده و مصرف غذایشان افزایش یابد، باید به تاخیر انداخته شود. این زمان

بزرگسالان ممکن است از عوارض جانبی مکمل آهن مانند مشکلات گوارشی، تهوع، سردرد و مدفوع سیاه شکایت معمولاً ۱٤ روز بعد از شروع تغذیه درمانی است. کنند. این عوارض جانبی مهم نبوده و عموماً گذرا هستند اما ممکن است پذیرش و تمکین بیمار را تحت تاثیر قرار دهند. اگر برای پیش گیری یا درمان کمخونی آهن یاری بیش از مقدار مخصوص سن داده شود ممکن است اثرات سمی در خردسالان بر جای بگذارد. وقتی به مادران مقدار زیادی آهن برای مکمل یاری داده می شود باید هشدار داده شود که آن را دور از دسترس کودکان نگهداری کنند.

كمبود يد

کمبود ید در سراسر جهان یک مشکل سلامت عمومی بوده و در ۱۳۰ کشور جهان رایج است. خردسالان و زنان باردار نسبت به سایر گروههای جمعیتی به کمبود ید مستعدترند. اصطلاح اختلالات ناشی از کمبود ید دامنه وسیعی از اثرات ناخواسته این کمبود را پوشش میدهد که شامل بزرگ شدن بدون علایم بالینی و قابل توجه غده تیروئید (گواتر)، سقط جنین، مردهزایی، نارسایی تیروئید نوزادان و کودکان، کوتولگی، کندذهنی، کر و لالی، ضعف اسپاستیک و فلج و همچنین شامل اختلال در عمل کرد فیزیکی و ذهنی است. کمبود ید همچنین شایع ترین علت آسیب مغزی

کمبود زمانی ایجاد می شود که دریافت ید از طریق غذا ناکافی باشد. هرجا که مقدار ید خاک پایین است احتمال قابل پیش گیری در کودکان است. دارد غذا نیز از ید فقیر باشد که در اغلب موارد در مناطق کوهستانی دیده می شود. علاوه بر آن برخی غذاها حاوی مواد گواتروژن است، موادی که جذب و بهرهگیری ید را مهار میکنند و قبل از اینکه مصرف شود لازم است که

بحرانها به طور طبیعی و به تنهایی اختلالات کمبود ید را ایجاد نمیکند. اما جمعیت آواره شده ممکن ا دوباره در نواحی فقیر از ید جا بگیرد. در چنین مواردی تامین ید به منظور پیش گیری از عواقب کمبود آن مهم است

ارزیابی گستردگی و شدت اختلالات ناشی از کمبود ید به منظور تعیین وجود مشکل سلامت عمومی و نیا تشخيص و ارزيابي مداخله، ضروری است. دو نشانه اصلی کمبود ید میزان کل گواتر و سطح ید ادرار است (به جدول ۱۱ رجوع شود هر دوی آنها به طور طبیعی در جمعیت کودکان دبستانی ارزیابی می شود.

پیش گیری

غذاهای داده شده در امدادهای اضطراری به ویژه غلات به طور طبیعی باید حاوی ید کافی باشد. اما ممکن است این غلات در خاک فقیر از ید رشد کرده باشند. فقط غذاهای دریایی به طور نسبی غنی از ید بوده و تقریباً ۱۰۰ میکروگرم

جدول ۱۱ معیارهای ارزیابی شدت اختلالات ناشی از کمبود ید الف

	نشانگرها		
شیوع اختلالات ناشی از کمبود ید	میزان کل گواتر	میانگین سطح ید ادرار (μg/litre)	
طبيعى	<۵	≥1	
خفيف	0-19/9	Δ·-99	
متوسط	779/9	T49	
شديد	≥٣.	<7.	

⁻ Source: Indicators for assessing iodine deficiency disorders and their control through salt iodization. Geneva, World Healt Organization, 1994 unpublished document WHO/NUT:94.6, available on requdwt form programmer of Nutrition, World Health Organization, 1211 Geneva 27, Switzerland).

جدول ۱۲ دُرُ و مدت اثر روغن ید دار ^{الف}

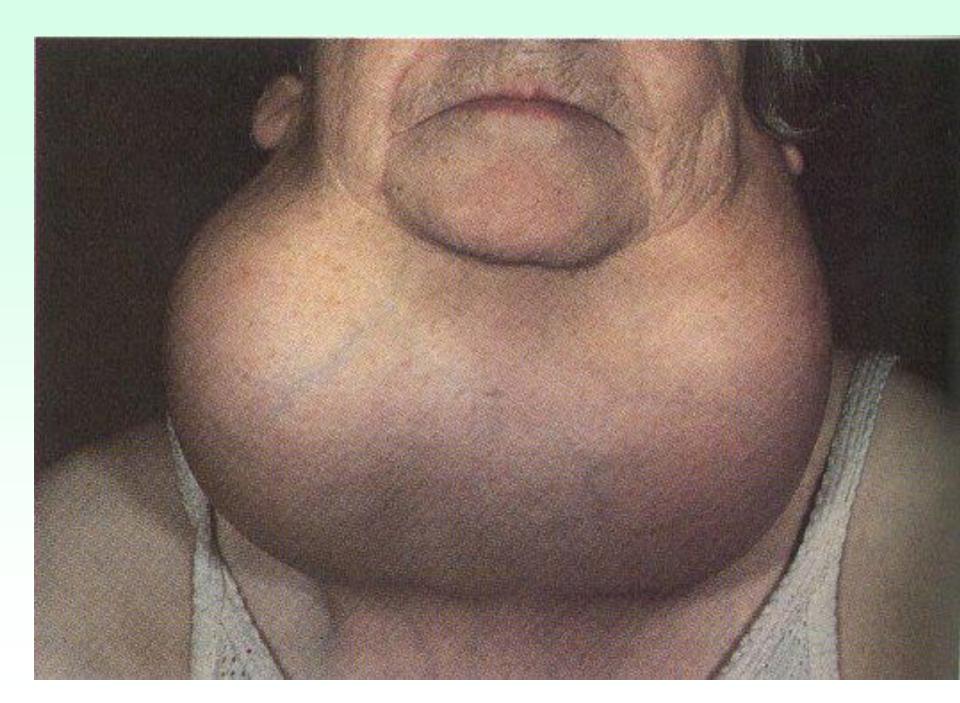
5	دُرْخوراکی(mg) با مدت دوام اثر			دُر داخل عضلانی (ml) برای	
گروه سنی	۳ ماه	۶ ماه	۱۲ ماه	— مدت اثر بیش از یک سال	
شيرخواران <١ سال	۲۰-۴۰	۵۱	1	-/۵	
کودکان ۵-۱ سال	41	1	۲۰۰-۴۸۰	1	
کودکان ۱۶-۵ سال	1 7	۲۰۰-۴۸۰	498.	, 1	
زنان غیرباردار سنین باروری	1 7	747.	498.	1	
زنان باردار	۵ ۱	1٣	۳۰۰-۴۸۰	1 - 2	
مردان ۴۵–۱۵ سال	1 7	۲۰۰-۴۸۰	498.	1 3	

الف ـ کپسولهای تجاری موجود محتوی روغن ید دار برای تجویز خوراکی معمولاً حاوی ۲۰۰ میلی گرم ید است. همچنین یک ترکیب مناسب برای تزریق داخل عضلانی حاوی ۴۸۰ میلی گرم ید در هر میلی لیتر است.

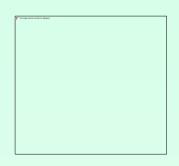
ید در هر ۱۰۰ گرم دارند. نیاز روزانه یک فرد بالغ به ید تقریباً ۱۵۰ میکروگرم است که در دوران بارداری به ۲۰۰ میکروگرم افزایش می یابد. جیره اضطراری که برای توزیع عمومی طراحی شده، ممکن است حدود ۵۰ گرم ماهی در هر روز داشته باشد اما این مقدار ماهی ید کافی برای جبران نیاز روزانه را فراهم نخواهد کرد.

پیش گیری از کمبود ید معمولاً از طریق مصرف نمک یددار حاصل می شود و در اغلب (نه در همه) کشورهایی که اختصاصی (به اختصاصی (به اختصاصی این کمبود یا در آنها شایع است، قابل دسترسی است. در تکمیل برنامه غذایی عمومی یا اختصاصی (به ترتیب به فصل ٤ و ٥ رجوع شود) مشخص کردن این که آیا نمک ید دار در منطقهای قابل دسترس است یا نه مهم است. نیاز به ید که ۱۵۰ میکروگرم در روز است از طریق نمک یددار و با فرض این که مصرف سرانه نمک در روز ۱۰ گرم باشد تامین می گردد. کا غلظت ید در نمک باید بین ۲۰-۳۰ میلی گرم (یا ۲۸-۳۵ میلی گرم یدات پتاسیم) در هر کیلو باشد.

در بعضی نواحی به ویژه در نواحی دور دست ممکن است نمک یددار قابل دسترسی نباشد، یک راه حل جایگزین، فراهم نمودن روغن یددار است که به صورت خوراکی هر ۳، ۲ یا ۱۲ ماه تجویز می شود و با تزریق داخل عضلانی در

Micronutrients - Vitamin A

Micronutrients - Zinc

- Deficiencies may affect taste perception
- Zinc deficiencies easily corrected
- These are seen in both alcoholic and non-alcoholic patients

Zinc

- DNA synthesis, and transcription
- cell division and growth,
- protein synthesis and
- macronutrient metabolism,
- development and appropriate function of most body systems

Micronutrients - Selenium & Magnesium

- Selenium deficiencies diminished despite lack of malnutrition
- Selenium deficiencies easily corrected
- These are seen in both alcoholic and nonalcoholic patients
- Magnesium deficiency associated with anorexia. Treatment may resolve poor appetite

Selenium

- Rich food sources:
- Brazil nuts,
- offal,
- shellfish